

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING ONDERWIJS EN WELZIJN

Datum: 4 april 2018
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 16.35 – 19.25 uur

Aanwezig: de heer **M.D. Blom (voorzitter, VVD)**, de dames K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), W. Paulusma (D66), C.E. Bloemhoff (PvdA), P. Brouwer (GroenLinks), F.T. Folkerts (GroenLinks), M.E. Woldhuis (100% Groningen), de heren W.H. Koks (SP), E. Krol (PvdA) *vanaf B2*, D.J. van der Meide (PvdA) *tot B2*, J. Boter (VVD), J.R. Honkoop (VVD), J. Atema (Stad en Ommeland), R. Bolle (CDA), G.B.H. Brandsema (ChristenUnie), M.J.H. Duit (Student en Stad) *bij B2*, W.S. Wolke (Student en Stad) *behalve bij B2*, W. Pechler (Partij voor de Dieren)

Namens de griffie: mevrouw G. Mulder (commissiegriffier)

Namens het college: de heren M.T. Gijsbertsen (GroenLinks) *tot B2*, P.S. de Rook (D66) *tot B*, T. Schroor (D66)

Inspreker: de heren Alderkamp (op persoonlijke titel), Lammert (namens Stichting Nieuw Nabuurschap)

Afwezig: mevrouw A.M.J. Riemersma (Stad en Ommeland), de heer A. Sijbolts (Stad en Ommeland)

Verslag: de heer J. Bosma

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 16.35 uur en heet iedereen hartelijk welkom.

Wethouder Gijsbertsen:

- Peilt de commissie en organiseert naast de brief een bijeenkomst over de toekomst van de GGD.
- Biedt aan langer stil te staan bij de brief over de Taskforce Jeugdhulp, die een mooie aanleiding biedt om langer stil te staan bij wat de gemeente allemaal doet vanwege de verbindende rol.

Wethouder Schroor:

- Antwoordt op de vraag naar opleidingsmogelijkheden voor ouders in achterstandssituaties dat ouders van kinderen met een VVE-indicatie terecht kunnen bij VVE Thuis via opvang- of schoollocatie. In wijken waar het programma niet actief is en voor ouders met kinderen onder de drie, bieden WIJ-consulenten een alternatief programma, zoals Het Opstapje.
- Verwerkt de moties over onderwijshuisvesting in Meerstad en Engelbert in het raadsvoorstel dat in april volgt, de resultaten van de verkenning zullen dan duidelijk worden.
- Meldt de nieuwe datum voor de presentatie over onderwijsinnovatie: 23 mei 2018.
- Concludeert uit registratie van verwijzingen in 2017 en ervaringen van het WIJ-team Centrum/Schilderswijk dat de entreefunctie voldoet. Vijf actieve bewonersorganisaties geven aan dat er behoefte is aan versterking van sociale cohesie. Inwoners worden betrokken bij de vervolgstappen in de zoektocht naar een nieuwe locatie, voor de zomer volgt een brief.
- Meldt dat handtekeningen betreffende de Gabrielflat op verzoek van de indieners aan Dignis zijn overhandigd en gaat op 24 april overleggen met de wijkraad. Ook is een collegebrief uitgegaan richting Alzheimer Nederland, afdeling Groningen.

Dhr. Koks (SP):

- Wijst op het leegkomende pand van OOG TV als optie voor het WIJ-team.

A.2. Vaststelling verslagen commissie O&W 7 maart 2018 en extra commissie 21 maart 2018

De verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.4. Afspraken en planning

Er zijn geen vragen of opmerkingen.

A.5. Conformstukken

A.5.a. Herbouw clubaccommodatie Sportpark Het Noorden (raadsvoorstel 15 maart 2018)

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 18 april 2018.

A.5.b. Nacalculatie kunstgrasvelden cofinancieringsfonds 2017 (raadsvoorstel 15 maart 2018)

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 18 april 2018.

A.6. Ingekomen stukken

Er zijn geen vragen, opmerkingen of agenderingen.

A.7. Rondvraag

Dhr. Honkoop (VVD):

- Vraagt of er op korte termijn een informatiesessie georganiseerd kan worden over de toekomst van het topsportzorgcentrum nu een van de geestelijken vaders, Gerard Kemkers, ermee stopt.

Wethouder De Rook:

- Zal het verzoek overbrengen aan FC Groningen, bij wie de bal nu ligt de gemeente te overtuigen van de toekomst van het talentontwikkelingsplan in relatie tot de breedtesport, wat een voorwaarde is voor de gemeente om mee te werken.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Een terugblik op twee jaar Programma VAS (Vluchtelingen, Asielzoekers, Statushouders) (collegebrief 22 februari 2018)

Mw. Folkerts (GroenLinks):

- Is trots op het ruimschoots voldoen aan de taakstelling nieuwe Groningers te huisvesten, maar vooral ook op de grote groep enthousiaste Stadgers die zich ingezet hebben hen thuis te laten voelen. Zij verdienen waardering en waar nodig professionele ondersteuning.
- Wijst op het landelijke probleem dat het op afstand zetten van gemeenten bij integratie heeft geleid tot een wildgroei aan taalscholen van twijfelachtige kwaliteit. Is het in Groningen nog steeds goed gesteld met de kwaliteit en zijn alle instellingen in beeld?
- Is blij met de inzet op maatwerk. Niet voor iedereen is een betaalde baan de beste optie, sommigen zullen wat langer doorleren, zich richten op het ondernemerschap of werkend leren.
- Is tevreden met de extra aandacht voor Eritreeërs, zowel fysiek als mentaal.
- Hoopt dat Groningse inzichten zullen bijdragen aan de nieuwe Haagse plannen.

Dhr. Pechler (Partij voor de Dieren):

- Is trots dat Groningen al vroeg de taakstelling voor huisvesting behaalde en op alle mooie initiatieven en samenwerkingen om nieuwkomers te helpen hun bestaan in te richten.
- Vindt de voorstelling met Syrische vluchtelingen een uitstekend voorbeeld.
- Juicht toe nieuwe Nederlanders zo snel mogelijk mee te laten draaien en is blij dat de pilot structureel wordt.
- Is benieuwd of het college bereid is het programma nog een jaar te verlengen, mocht blijken dat het rijksbeleid nog niet voldoet. En zorgt het college dat bij een overgang vergunninghouders er niet op achteruitgaan en minder maatwerk ontvangen?

Dhr. Atema (Stad en Ommeland):

- Oppert in te gaan op Groningse zeden en gebruiken, zoals de Meikermis en Gronings Ontzet.

Dhr. Koks (SP):

- Sluit aan bij de woorden van trots, de aanpak geeft blijk van een solidaire stad.
- Vindt het een goede zaak dat vanaf begin 2017 gezinnen evenwichtiger verspreid zijn gehuisvest.
- Looft de rol van Humanitas in de maatwerkaanpak.
- Hoort knelpunten bij kinderen die de schakelklas volgen, maar op hun achttiende nog niet genoeg taalvaardig zijn om hun weg te vinden in vervolgonderwijs en arbeidsmarkt. Is het college hiermee

bekend en is er een plan?

- Vindt het goed dat het programma nog een jaar doorloopt.

Dhr. Van der Meide (PvdA):

- Is blij met de integrale aanpak en de spreiding over de stad.
- Waardeert de inzet van Humanitas en de vele vrijwilligers.
- Ziet dat sommige mensen in schuldensituaties terecht komen vanwege ingewikkelde regelgeving en toeslagen. Is het werk wel helemaal aan vrijwilligers over te laten? Is er meer aan te doen?
- Wijst erop dat maatschappelijke begeleiding drie maanden duurt en in Eindhoven negen maanden. Voldoen de drie maanden om alles waar te maken?

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Stelt dat ondanks de afnemende instroom inburgering onverminderd belangrijk blijft.
- Is blij dat de gemeente ruim voldoet aan de huisvestingstaakstelling, maar is ook benieuwd naar de gevolgen die dit heeft voor andere Stadjes die op de wachtlijst staan.
- Vraagt of er voldoende mankracht is om alle achthonderd volwassenen een assessment af te nemen.
- Is benieuwd hoe realistisch het is parallelle trajecten breder in te zetten. Voldoet de capaciteit, zowel wat betreft mankracht als wat betreft stageplekken?
- Vindt de bijzondere aandacht voor Eritreeërs positief, maar vraagt in het algemeen hoe moeilijk bereikbare mensen toch bereikt kunnen worden.

Mw. Van Doesen (D66):

- Waardeert de zorgvuldige aanpak, het halen van de taakstelling en de inzet van vrijwilligers. Groningen kan andere gemeenten tot voorbeeld dienen.
- Heeft zorgen of er voldoende begeleiding is voor de vele vrijwilligers. De maatschappelijke begeleiding is kort, intensief en ingewikkeld. Vrijwilligers moeten voldoende steun krijgen.
- Is ook benieuwd of er voldoende taal- en werkstages te realiseren zijn. Het is goed dat uitzendbureaus betrokken worden.
- Vraagt of er mensen zijn die de boot van de nieuwe aanpak gemist hebben en of zij alsnog opgespoord kunnen worden.

Dhr. Wolke (Student en Stad):

- Steunt de verlenging met een jaar.
- Wijst op de vele activiteiten van studentenverenigingen, zoals taallessen, diners, kerstpakketten en maatjes. Meer dan 40% is ook in de leeftijdsgroep van 18-27 jaar.
- Vindt dat de gemeente trots mag zijn op het solidaire beleid en op haar inwoners.

Dhr. Honkoop (VVD):

- Sluit aan bij D66 wat betreft ondersteuning en taalstages.
- Hoopt dat er niet altijd voldoende docenten en middelen beschikbaar zijn.
- Vraagt of er voldoende zorg en begeleiding is voor trauma's en barrières van taal en cultuur.
- Pleit voor vervolgstappen om nog beter maatwerk te leveren en aan te sluiten bij werkervaring of ondernemerschap in het land van herkomst. Nieuwsuur besteedde hier op 16 februari aandacht aan.
- Is benieuwd of culturele barrières spelen als deelname van vrouwen op de arbeidsmarkt.
- Hoopt dat Groningen voorop zal staan om meer ruimte voor gemeenten te benutten.

Wethouder Gijsbertsen:

- Dankt de commissie voor de complimenten, deze zijn zeker ook voor Humanitas terecht.
- Is bezig met Humanitas te evalueren, waarbij ook de vraag speelt of het zo verder kan met vrijwilligers of dat er iets anders nodig is. De lagere instroom geeft wel meer lucht.
- Wijst op de nadrukkelijke verbinding tussen Humanitas, WIJ-teams en andere professionele organisaties om op het juiste moment de juiste ondersteuning en hulpverlening te bieden.
- Beamt dat het iedereen veel tijd en energie kost om per individu maatwerk te kunnen leveren.
- Stelt dat de algemene beweging richting collectieve ondersteuning is, terwijl deze groep juist het omgekeerde vraagt. Het gemeentelijk coördinatiepunt zal dit echt handen en voeten kunnen geven.
- Antwoordt dat er genoeg middelen beschikbaar zijn, maar dat nog niet alle onderdelen op het beoogde niveau zijn. Het coördinatiepunt is dat per 1 mei.
- Heeft alle vergunninghouders onder de 27 die sinds 2016 instroomden in beeld en verwacht eind 2018 alle vergunninghouders sinds 2016 van dienstverlening te voorzien.

- Maakt met de assessments en het dienstverleningsniveau een inhaalslag naar voorgaande jaren.
- Legt uit dat maatschappelijke begeleiding zes maanden duurt, met daarna gedurende twee jaar ingebouwde contactmomenten en inloop om te bepalen of andere ondersteuning nodig is.
- Kijkt of voor laaggeletterden een passend vervolg te bieden is voor de schakelklas.
- Houdt met de uit te rollen pilot Spreiding nadrukkelijk rekening met keuzevrijheid, spreiding en andere vraag op de woningmarkt in een goede balans tussen doelgroepen. De werkwijze moet telkens aangepast worden aan veranderende privacywetgeving.
- Ziet graag dat gemeenten meer regie krijgen bij integratie en borgt tot die tijd met dit programma de integrale werkwijze.
- Verwacht de werkwijze met het rijksbeleid op andere wijze voort te kunnen zetten, maar zal verlenging overwegen wanneer dat niet mogelijk blijkt.
- Wijst op het voorbeeld van de gezondheidskaart met illustraties om zorg in Nederland uit te leggen en zo taal- en cultuurbarrières te slechten. Bespreekbaar maken is nadrukkelijk het uitgangspunt.
- Richt de cursus niet specifiek op Groningse manieren, maar de begeleiding vindt wel plaats in de Groningse omgeving. Het is beter initiatief van onderop te laten komen om de Groninger samenleving zelf te laten zien wat ze te bieden heeft. Student en Stad noemde mooie voorbeelden in dit opzicht.
- Stelt dat het lastig is aan te geven welke groepen niet in beeld zijn, maar verwacht met de goede intake en de coördinatie ook waar dat ingewikkelder is mensen op maat te bedienen.
- Heeft geen signalen dat er meer specifieke groepen zijn die een aparte aanpak vragen.
- Antwoordt dat een nadrukkelijk punt van aandacht in het onderwijs is om kinderen die veel hebben meegemaakt goed te begeleiden, eventueel met jeugdhulp.

Wethouder Schroor:

- Besprak met drie onderwijsinstellingen dat elke instelling bij twintig mensen een prescan gaat doen wat ze al kunnen en welke diploma's en vaardigheden iemand heeft, om een passend traject te kiezen, dat altijd gepaard gaat met inburgering en verder onderwijs, arbeid of een combinatie daarvan.
- Vult aan dat gemeente vanuit VAS en onderwijsinstellingen samen bijdragen.
- Lobbyt via VNG en G40 bij de minister, die bemoedigende woorden uitsprak over het zo snel mogelijk aan de slag gaan.
- Antwoordt dat het wettelijk geregeld is dat een inburgeraar zelf een instelling kiest, maar probeert gemeente, onderwijs en werkgever bij elkaar te brengen om met de inburgeraar meer regie te voeren.
- Zal bij de schakelklas navragen of zij het signaal herkennen dat leerlingen aan het eind onvoldoende taalvaardig zijn en of zij hier maatregelen voor hebben.

De collegebrief wordt op verzoek van de VVD als éénminuutinterventie geagendeerd voor de raad van 18 april 2018.

B.2. Aanbesteding Gebieds Ondersteunings Netwerk (raadsvoorstel 27 maart 2018)

Dhr. Lammert (inspreker namens Stichting Nieuw Nabuurschap):

- Vraagt aandacht voor het unieke concept aan het Hoge der Aa, waar 37 over het algemeen hoogopgeleide mensen met een ernstige psychische aandoening hun kwaliteiten inzetten.
- Licht toe dat het bureau een erkend belastingconsulent en toeslageninformatiepunt is en sinds 1 november 2017 ook professioneel bewindvoerder en inkomensbeheerder.
- Noemt als belangrijk voordeel dat medewerkers hun lotgenoten bij uitstek begrijpen en kunnen helpen wanneer zij met financiële problemen aankloppen.
- Wijst op het grote belang van veiligheid, waar ook duidelijkheid over financiering onder valt. Deze mensen houden niet van onzekerheid.
- Wil het kantoor verder ontwikkelen en meer derdegeldstromen creëren. Bij duurzaam ondernemen hoort ook zuinig zijn op human capital.
- Laat de sleutel zien die de toenmalig staatssecretaris Klijnsma en wethouder Schroor bij opening overhandigden met de woorden dat de stad hiermee goud in handen had.

Dhr. Koks (SP):

- Wijst op de twee fundamenten van vernieuwing in het sociaal domein: investeren in preventie en

vroegsignalering; en een eenvoudig systeem opzetten voor het ondersteuningsaanbod.

- Constaneert dat het college al tijden beperkt investeert in preventie en het voorkomen dat mensen individuele ondersteuning nodig hebben.
- Noemt de 4 miljoen euro extra voor ondersteuning het paard achter de wagen spannen. Beter is het te investeren in versterken van sociale structuren en deelnamemogelijkheden in wijken en buurten, in basisvoorzieningen als buurthuizen, speeltuin-, sport- en tuinverenigingen en goede huisvesting.
- Verwacht dat investeringen in de basis sociale en individuele problematiek zullen voorkomen.
- Vindt de GON-constructie krampachtig en voortkomen uit systeemdenken. Bewoners hebben niets aan zorgplannen, evaluaties en procedures of meningsverschillen tussen GON en WIJ, zij hebben behoefte aan een luisterend oor en meelevende professionals.
- Denkt niet dat vaak laaggeletterde of niet-westerse Stadgers zitten te wachten op tijdrovende jargonpraatjes.
- Stelt dat het naast elkaar bestaan van zes financieringssystemen in zorg en ondersteuning het er niet eenvoudiger op maakt.
- Pleit voor een uitstel met een halfjaar. Tussen de zes systemen zit er vast een die de huidige inzet tijdelijk kan voortzetten. In de jeugdzorg blijken contracten met een halfjaar opgezegd te worden. Het doorgaan met Open House tijdens de overbruggingsperiode lijkt een prima alternatief.
- Wil een nieuwe constructie die eenvoudig is, de belevingswereld centraal stelt, focust op preventie en de kracht van kleine aanbieders behoudt.
- Wijst erop dat inbesteding via WIJ ook mogelijk is tijdens de overgangperiode.

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Verbaast zich dat de gemeenteraad van Ten Boer niet op de hoogte is gesteld, terwijl het samengevoegd gaat worden met GON stadsdeel Oost.
- Hoorde van de directeur dat het RIGG nadrukkelijk kiest voor Open House, terwijl hier soortgelijke uitdagingen spelen om kostenstijgingen te beteugelen en te transformeren.
- Vraagt zich af of er ruimte blijft voor initiatieven vanuit de samenleving wanneer GON een compleet aanbod heeft. Is er wel een stimulans voor de samenleving zelf dingen op te pakken?
- Ziet dat mensen ook rechtstreeks bij het GON kunnen aankloppen en na een lichte toets buiten het WIJ om geholpen worden. Hoe kan WIJ dan haar regiefunctie waarmaken?

Mw. Paulusma (D66):

- Acht het GON noodzakelijk, de transformatie blijkt via Open House niet op gang te komen. Mede door de recente aanpassingen van het college lijkt het GON hier wel aan bij te gaan dragen.
- Verwacht dat het GON effectiever is en juist op kwaliteit gaat beoordelen met het welbevinden van bewoners voorop, zonder indicatie en op basis van vertrouwen richting professionals en initiatieven.
- Ziet dat GON domeinoverstijgend werken stimuleert en netwerken en verbondenheid versterkt.
- Concludeert dat sommige fracties het misschien niet aandurven iets nieuws aan te gaan.
- Is voor het verbeteren van communicatie waar dat kan, maar wijst er ook op dat veel Stadgers niet te maken zullen krijgen met het GON en er niet per se bij betrokken hoeven te worden.
- Wijst erop dat het college al anderhalf jaar bezig is met het GON en veel partijen en bewoners heeft gesproken. Het GON komt niet zo even uit de lucht vallen, maar is zorgvuldig voorbereid.
- Kan zich wel voorstellen dat mensen het spannend vinden omdat er iets nieuws komt.

Mw. Brouwer (GroenLinks):

- Wil niet alleen dat het mogelijk wordt in een ander GON-gebied ondersteuning te krijgen, maar ook dat dit zonder bureaucratische en administratieve drempels kan.
- Vraagt hoe het college voorkomt dat kleine organisaties en lokale initiatieven onnodig in de problemen komen tijdens de overgangperiode naar het GON. Krijgen zij ondersteuning? Uitsluiting zou alleen moeten op basis van inhoud, niet vanwege bureaucratische drempels.
- Is benieuwd hoe het college de transformatie en innovatie gaat waarborgen.
- Pleit voor een extra budget in 2018-2019 om een soepele overgang, innovatie en de positie van kleine zorgaanbieders zeker te stellen, bijvoorbeeld 300.000 euro per jaar. Het kan vrijvallen.
- Wil weten hoe het college zorgt voor expliciet toetsbare criteria op basis waarvan de gemeente kan bijsturen gedurende de aanbestedingsperiode. Welke rol spelen de raad, zorgpartijen, onderaannemers, WIJ-teams, inwoners en cliënten hierin? Welke sturingsruimte is er?

- Vraagt hoe duidelijke afspraken en afstemming tussen WIJ en GON voorkomen dat inwoners heen en weer worden gestuurd en garanderen dat de signaleringsfunctie van WIJ behouden blijft.
- Stelt zorgvragers centraal. Zij mogen niet te maken krijgen met mindere zorg en meer bureaucratie.

Dhr. Atema (Stad en Ommeland):

- Geeft aan dat het aanvankelijke enthousiasme wat bekoeld is door recente ontwikkelingen.
- Vreest dat ook bij het GON tekorten onvermijdelijk zijn wanneer de budgetprognoses van aanbieders net zo krap zijn als bij de jeugdzorg. Het blijft kenmerken vertonen van een openeindeconstructie.
- Hekelt dat gemeente en zorgaanbieders in Ten Boer onvoldoende betrokken zijn. De Deel wil kleinschalige zorgaanbieders uit de omgeving inzetten. Het is de vraag of dat gaat lukken onder stadsdeel Oost. Ook zorgbehoevenden in Ten Boer hebben het gevoel dat over hen beslist wordt.
- Roept op alsnog informatiebijeenkomsten te organiseren in Ten Boer.
- Citeert uit de brandbrief van kleine aanbieders, die weliswaar te laat is, maar wel hun zorgen duidelijk verwoordt.
- Roept op het proces enkele maanden uit te stellen, zodat enkele informatierondes gehouden kunnen worden. Biedt de planning hiervoor ruimte?
- Vreest enorme bureaucratie, met name in stadsdeel Oost dat een groter oppervlak krijgt dan alle andere gebieden samen en vier tot vijf WIJ-teams zal omvatten.
- Kan zich niet voorstellen dat het GON geen zaken zal doen met Stichting Nieuw Nabuurschap gezien het nicheaanbod, maar mocht dat gebeuren is het college dan bereid financiering tot 2020 veilig te stellen, zoals bij het Odensehuis?
- Noemt het vastzetten van 2% social return een begin, maar mist de toezegging te streven naar 3-5%.
- Dankt de ambtelijke organisatie voor het beantwoorden van vragen, zelfs in het weekend.
- Kan het verzoek tot een voorbeslag nog niet honoreren. Betekent het impliciet dat de aanbesteding in gang wordt gezet?

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Is nog geen voorstander van het aanbesteden in vier kavels.
- Vreest beperking van de keuzevrijheid en verlies van de vertrouwde begeleiding en dagbesteding.
- Is blij dat vijf initiatieven gered zijn, maar vreest voor andere kleinschalige initiatieven en aanbieders. Het college reageerde vrij zakelijk op de brandbrief van Stichting Nieuw Nabuurschap.
- Wil net als de SP echt een slag maken in het ontwikkelen van het voorliggend veld, preventie en de civil society. Dat moet van onderaf gebeuren, niet topdown met een grootschalige aanbesteding.
- Wijst op onderzoek van het CPB dat strenge aanbesteding hogere uitvoeringskosten kent.
- Vreest een enorme bureaucratie met onderlinge contracten en facturen.
- Hooft geruchten dat een grote partij uit het westen bezig zou zijn een kavel te bemachtigen.
- Kreeg vandaag nieuwe informatie uit Emmen, waar tarieven niet blijken te gelden voor onderaannemers, waardoor de positie van werknemers in het gedrang komt.
- Wijst op andere alternatieven. In Zwolle is een algemene voorziening via Open House aanbesteed met gebruikmaking van een overlegtafel waar de participatieraad, organisaties en gebruikers betrokken werden om het geleidelijk te ontwikkelen.
- Pleit ervoor de overgang met een halfjaar tot een jaar uit te stellen, zolang door te gaan met het huidige systeem en tegelijk via een overlegtafel te komen tot een beter systeem.
- Sluit aan bij ChristenUnie wat betreft RIGG en Open House.
- Valt het op dat de raden van Ten Boer en Haren niet betrokken zijn. Ook dat pleit voor uitstel om niet een systeem op te dringen voor vier jaar. Het gaat wel over hun inwoners.

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Begrijpt dat verandering nodig is; het huidige systeem van uurtje-factuurtje is onhoudbaar doordat de kosten onbeheersbaar en sturing haast onmogelijk is.
- Vindt GON aantrekkelijk klinken, maar heeft nog wel zorgen en vraagtekens. WIJ is erop gericht het loket te zijn voor ondersteuningsvragen en maatwerk te kunnen leveren waar nodig. Een nieuw loket zorgt voor onduidelijkheid waar burgers moeten zijn en leidt tot bureaucratie.
- Vraagt zich af of burgers het begrijpen, als het raadsleden en WIJ-teams al zoveel moeite kost.
- Vindt het een goed idee meerdere opties te bekijken.
- Vindt dat het gunnen aan vier partijen weinig garantie biedt voor behoud van een divers aanbod.

Dit lijkt lastig te controleren. En is er wel ruimte voor nieuwe innoverende initiatieven?

- Vreest dat zorggelden in een tussenlaag verdwijnen. Met langere lijnen neemt de ruis toe.
- Waarschuwt voor tijdverspilling en een machtsstrijd. Hoe kunnen gunningscriteria dat voorkomen?
- Wijst erop dat pgb's nu zeer fraudegevoelig zijn en het GON straks ook. Er staat niet beschreven hoe dat voorkomen en bestreden zal worden.
- Waarschuwt dat jongeren tussen wal en schip kunnen vallen wanneer ze achttien worden en blijkt dat hun door het RIGG gecontracteerde aanbieder geen onderaannemer blijkt te zijn van het GON.

Dhr. Boter (VVD):

- Vindt het GON een stap voorwaarts en ziet niet in hoe uitstel bijdraagt aan beheersbaarheid van kosten.
- Ziet dat sturingselementen zijn ingebouwd om kosten te beheersen en gebiedsgericht met kleine aanbieders te werken. Ook is een evaluatie ingebouwd.
- Verwacht dat de zorg in een GON-aanbesteding van hogere kwaliteit zal zijn.
- Denkt ook dat samenwerking meer gestimuleerd wordt dan de concurrentie en declaraties van zorgkosten in het huidige systeem.
- Vindt ook dat preventie en het voorkomen van zorgkosten het beste is, maar dat is een breder onderwerp dan wat nu voorligt. Het raakt bijvoorbeeld ook aan onderwijs en participatie.
- Gaat ervan uit dat de wethouder ingaat op het interessante betoog van de inspreker.

Dhr. Duit (Student en Stad):

- Leest dat het GON een stap voorwaarts is, maar hoort bij stakeholders zorgen en de oproep WIJ-teams meer tijd te geven om de samenwerking goed te krijgen.
- Vindt dat de aanbesteding en het grip krijgen op kosten niet ten koste mag gaan van de zorg zelf.
- Pleit ervoor de verdeling van punten met 50 voor innovatie en kwaliteit en 100 voor financiën om te draaien. De kwaliteit moet vooropstaan.
- Wijst erop dat GON-constructies in andere gemeenten duurder uitvallen, omdat het GON niet aan alle zorgvragen blijkt te kunnen voldoen en de gemeente deze anders moet regelen en financieren.
- Vraagt wat de gemeente doet wanneer een partij onder het plafondbedrag inschrijft.

Dhr. Bolle (CDA):

- Proeft breed draagvlak voor de transformatie. De vraag is of GON daar een grote bijdrage aan gaat leveren. De financiële kaders zijn belangrijk, het zou ook duurder kunnen uitvallen. Sluitstuk is of mensen goede zorg en ondersteuning krijgen.
- Erkent dat ook geïnvesteerd moet worden in wijkvoorzieningen, zoals de SP stelt, maar algemene voorzieningen moeten ook voorkomen dat duurdere specialistische zorg nodig is.
- Vindt het een goed idee om extra te investeren in buurtaccommodaties, maar niet om nu al geld om te buigen van algemene voorzieningen en het met een veel kleiner budget te proberen te redden.
- Ziet goede stappen in het voorstel om de doelen te bereiken. Aanbesteding is slechts een middel.
- Begrijpt dat het voorbeslag op de begroting 2019 onprettig voelt, maar er worden vaker beslissingen genomen met een meerjarig effect. De belangrijkste vraag is of het GON een goed idee is.
- Gaat ervan uit dat het college alle relevante onderzoeken, zoals die van het CPB, bestudeert en meeweegt om te komen tot een zo goed mogelijke aanbesteding.

Dhr. Pechler (Partij voor de Dieren):

- Is er ondanks de vele commissies en bijeenkomsten nog niet van overtuigd dat dit nu de juiste beslissing is om te nemen, omdat het uitgaat van een gunstige situatie waarbij het budget voldoet, kleine aanbieders ruimte krijgen, WIJ regie neemt en zorgcontinuïteit soepel verloopt.
- Ziet nog geen gunningscriteria die dat allemaal garanderen.
- Pleit voor een kwaliteitsonderzoek onder zorggebruikers. Is het resultaat negatief, dan kan alsnog overgegaan worden tot het GON.
- Lijkt het lastig de enorme kostenbeteugeling alleen met een efficiencyslag te bereiken.
- Ziet geen directe noodzaak nu tot besluitvorming over te gaan en pleit voor uitstel om na kwaliteitsonderzoek en onderzoek naar alternatieven tot een meer afgewogen oordeel te komen.
- Stelt de kwaliteit van zorg voorop, niet de snelheid van besluitvorming.

Wethouder Schroor:

- Herinnert zich goed de overhandiging van de sleutel aan Stichting Nieuw Nabuurschap.

- Bestrijdt de suggestie dat de stichting ten onder zou gaan door het GON en kan zich niet anders voorstellen dan dat de stichting onderdeel wordt van een coalitie of onderaannemer wordt.
- Begrijpt dat de veranderingen leiden tot onrust en onzekerheid en stelt ambtelijke kennis en capaciteit beschikbaar om kleinere aanbieders te helpen hun weg te vinden en te profileren.
- Wijst erop dat na de aanbesteding er wel vier jaar zekerheid is om werk uit te voeren en te groeien. Uitstel leidt tot totale onzekerheid over wat er daarna dan gaat gebeuren.
- Bestrijdt dat 4 miljoen euro extra zou worden geïnvesteerd. Het betreft een dotatie van de vierde jaarschijf om financiering voor vier jaar te regelen. Ook in het huidige systeem zou er een enorm probleem ontstaan als de raad zou besluiten dit geld achterwege te laten.
- Benadrukt dat GON bij uitstek op bewoners is gericht, die indicatieloos in een algemene voorziening worden geholpen die het best bij hen past. Blijkt het toch niet te passen of verandert de situatie, dan kan via het WIJ naar een ander passend aanbod (eventueel pgb of ZIN) gezocht worden.
- Zorgt dat dagbesteding in een ander GON-gebied voor inwoners zelf papierloos kan.
- Wijst erop dat er nu een prikkel is cliënten voor dezelfde tarieven voor onbepaalde tijd vast te houden in een voorziening, zonder mogelijkheid te beoordelen of dat (nog steeds) de juiste plek is. Het GON zorgt juist voor een dialoog met de cliënt en meer invloed om op de beste plek te komen.
- Legt uit dat de overheid de keus heeft uit twee vormen: subsidiëren of aanbesteden. Subsidie kan in deze vorm niet, dus luidt de vraag welke aanbestedingsvorm geschikt is.
- Werpt de suggestie verre van zich alsof het college overhaast zou handelen. De raad is op meerdere momenten uitgebreid meegenomen. Recentelijk is nog met 80 partijen en 160 vertegenwoordigers gesproken, voornamelijk van kleine aanbieders. Het traject loopt al anderhalf jaar.
- Benaderde bewust een aantal van de 127 aanbieders om cliënten mee te laten denken en koos niet voor Stadadviseert om zo met mensen te praten die het aangaat.
- Stelt dat het RIGG totaal onvergelijkbaar is met het GON. Het RIGG stapt over op Open House omdat zij allerlei producten willen ontwikkelen en behoefte hebben aan veel partijen die dat gaan doen. Het GON heeft die fase allang achter de rug en juist behoefte aan innovatie en samenwerking tussen partijen onderling en met initiatieven van bewoners.
- Voegt toe dat veel jeugdzorg intramuraal en onderzoeksgericht is, terwijl GON bij uitstek moet afschalen richting de samenleving.
- Zal schriftelijk precies de verschillen tussen GON en RIGG op een rij zetten.
- Licht toe dat bij beschermd wonen Open House een ander verhaal is, omdat het regionaal is en gemeenten zelf bepalen wie waarheen gaat voor hoelang. Ook daar is zorg vaak intramuraal en is afschaling minder aan de orde.
- Benadrukt dat Open House bij GON al geprobeerd is en totaal niet werkt om kwaliteit, plaatsing en kosten te beheersen.
- Hoort graag concrete voorbeelden van (mogelijke) fraude, zodat het fraudeteam het kan aanpakken.
- Vervolgt dat fraude bij pgb vaak bestaat uit meerzorg, bij het GON kan dat niet door de lumpsum. De prikkel meer zorg te verlenen dan gecontracteerd is er juist niet.
- Legt uit dat het prijscriterium door het vaste budget wegvalt, waardoor het alleen draait om een businesscase gericht op kwaliteit en innovatie.
- Citeert dat hoofdaannemers de tarieven voor onderaannemers moeten onderbouwen, uitvoeringskosten niet door mag rekenen, een tarief moet rekenen dat onderaannemer in staat stelt het resultaat te behalen en conform de geldende cao is. Jaarlijks is er inzage in de onderbouwing.
- Zal de commissie de geciteerde tekst doen toekomen.
- Antwoordt dat het een markteffect is wanneer een partij het voor minder geld blijkt te kunnen doen, mits deze aan alle voorwaarden voldoet. Meer dan het plafondbedrag kan niet. Het is gebaseerd op reële aannames van kosten voor innovatie, administratie, kostprijzen en maatregelen van bestuur.
- Zal vooral selecteren op kwaliteit en andere aspecten, de prijsprikkel zal minimaal zijn.
- Praatte het college van Ten Boer meerdere malen bij, het is aan het college om de raad te informeren. Het college van Ten Boer informeert de raad volgende week tijdens de commissie per brief en/of presentatie.
- Wijst erop dat het besluit van twee weken geleden over kinderopvang ook voor twee jaar geldt, tot na de herindeling, en daarmee ook voor andere gemeenten.

- Antwoordt dat er goede contacten zijn over het samengaan van De Deel en WIJ.
- Stelt dat het budgetplafond GON juist dwingt om samen te werken met kleinere aanbieders om alle inwoners te kunnen helpen en volgens verplichting te leveren. Dit blijkt ook uit ervaringen in Utrecht, Alphen aan den Rijn en Emmen.
- Meldt dat er in totaal 700.000 euro geormerkt is voor innovatie. Hier worden concrete doelen aan gekoppeld, zodat het niet verdwijnt in de bedrijfsvoering. Aanbieders moeten met vernieuwende producten en werkwijze komen en samenwerking op gang brengen, het college toetst dit.
- Reserveert ook apart budget voor administratieve aangelegenheden die daarmee gepaard gaan.
- Geeft aan dat de innovatiemiddelen Wmo met financiering van vijf initiatieven voor twee jaar op zijn. Innovatie is verlegd naar het GON. Wel is het jammer dat kleine nieuwe initiatieven met potentiële meerwaarde geen zetje in de rug meer kunnen krijgen vanuit Wmo-gelden.
- Oppert als oplossing minder initiatieven te financieren, wat onwenselijk lijkt, of meer budget vrij te maken voor Wmo-innovatie. De raad kan daar per motie toe oproepen.
- Monitort per kwartaal samen met WIJ, die een belangrijke regiepartner is.
- Gaat eens per jaar om tafel om te evalueren en waar nodig bij te sturen. Het is mogelijk raad, aanbieders, cliënten en/of inwoners te betrekken.
- Betoogt dat de GON juist een goed idee is doordat tussentijdse sturing op specifieke onderdelen mogelijk wordt. Met de huidige 127 aanbieders is dat haast onmogelijk.
- Stopt veel energie in het GON vanuit de overtuiging dat het de best mogelijke manier is. De makkelijkste weg zou juist zijn de huidige constructie voort te zetten.
- Heeft nog geen suggesties gehoord van andere mogelijkheden die beter zouden werken.
- Wil niet van het huidige systeem af omdat aanbieders slechte zorg zouden leveren, maar omdat er zicht en sturing ontbreken op zwaarte en duur van zorg, op samenwerking en innovatie.
- Geeft aan dat inbesteden via WIJ volledig in strijd is met de door de raad vastgestelde uitgangspunten. WIJ moet juist onafhankelijk zijn en niet langdurige zorg leveren.
- Legt uit dat ontwikkeling van een goed gedragen voorstel voor GON anderhalf jaar heeft gekost. Open House is al met een jaar verlengd. Uitstel zou minimaal een jaar moeten zijn. 2018 wordt dan besteed aan verdere afhechting. In 2019 zijn nieuw college en raad zeker een jaar tot anderhalf jaar bezig om een nieuwe vorm te ontwikkelen, die op zijn vroegst per 2021 in zou kunnen gaan.
- Voegt toe dat er al die tijd geen mogelijkheid zal zijn te sturen op kosten, samenwerking en innovatie.

Het raadsvoorstel wordt als discussiestuk geagendeerd voor de raad van 18 april 2018.

B.3. Evaluatie Stadadviseert (collegebrief 15 maart 2018)

Dhr. Alderkamp (inspreker op persoonlijke titel):

- Merkte als Wmo-consulent dat beleidsmedewerkers vooral bezig waren bezuinigen erdoor te krijgen, met alle gevolgen van dien, zonder naar de werkvloer te luisteren.
- Concludeert dat Stadadviseert niet voldoet aan de uitgangspunten van meer draagvlak en kwaliteit bewerkstelligen en een onafhankelijk adviesorgaan zijn. Niet de leden, maar ambtenaren bepalen het beleid vanuit een speciaal ontwikkelteam, waar leden geen zeggenschap in hebben.
- Hekelt dat leden geen toegang hebben tot hun eigen website, waar geen adviezen of verslagen terug zijn te vinden. Ook ontbreekt verslaglegging van bijeenkomsten.
- Merkte dat er tijdens de evaluatiebijeenkomst weinig ruimte was voor kritiekpunten. Ook hier ontbrak verslaglegging. De kritiekpunten ontbreken dan ook in het rapport.
- Hekelt dat het rapport niet besproken is met de leden. Het is een rapport over, voor en zonder hen.
- Merkte tijdens de laatste bijeenkomst dat een meerderheid, vooral bestaande uit nieuw geworven leden, niet hecht aan de onafhankelijkheid. In de praktijk dient Stadadviseert als legitimatie.
- Ziet hoe Groningen de thuiszorg verslechtert en de bijzondere bijstand voor medische kosten en de meerkostenregeling per 1 mei bijna ontoegankelijk maakt.
- Constateert dat politici geen affiniteit hebben met of begrip hebben van de zorg.
- Wenst het beleid niet langer te legitimeren en stapt op als lid van Stadadviseert.

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Verzoekt te reageren op de inspraak.

- Vond de kracht van de adviesraden dat specifieke doelgroepen vanuit ervaring hun stem lieten horen.
- Is teleurgesteld dat de expertpool nog niet ontwikkeld is, zeker nu blijkt dat een deel van de leden vindt onvoldoende kennis in huis te hebben over sommige onderwerpen. Deskundigen kunnen wijzen op blinde vlekken van gemiddelde inwoners. Waarom is de expertpool er nog niet?
- Heeft de brieven van de adviesraden wel gemist. Stadadviseert wordt in een eerdere fase betrokken, maar stuurt minder brieven en pleit meer te doen met ongevraagde adviezen.
- Kan niet beoordelen welke adviezen wel en niet opgevolgd worden. Ziet het college mogelijkheden om de verbinding tussen Stadadviseert en gemeenteraad te verbeteren?

Dhr. Krol (PvdA):

- Sluit grotendeels aan bij ChristenUnie.
- Heeft waardering voor de inzet van de leden, maar is kritisch over de adviesrol. De evaluatie geeft onvoldoende inzicht of geluiden van Stadgers nu goed genoeg tot hun recht komen.
- Mist een aantal onderwerpen.
- Vraagt of de gemeente serieus genoeg omgaat met Stadadviseert wat betreft feedback, tijdig betrekken en zichtbaarheid richting raad en burgers.

Dhr. Wolke (Student en Stad):

- Sluit aan bij de voorgaande sprekers.
- Mist kennisinstellingen in het evaluatierapport.

Mw. Paulusma (D66):

- Is positief over de ontwikkeling die Stadadviseert heeft doorgemaakt, over de resultaten en over het opzetten van digitale wisdom of the crowd, zodat elke Stadger adviseur kan zijn.
- Vindt het betrekken van Stadgers en hun expertise bij gemeentelijk beleid het geld meer dan waard.

Dhr. Pechler (Partij voor de Dieren):

- Sluit aan bij ChristenUnie.
- Vraagt of adviezen van voorgaande adviesraden vaker tot beleidsaanpassingen leidden en transparanter waren.
- Vindt dat meer transparantie op korte termijn ingebed moet worden, niet op lange termijn.
- Mist optimalisering van diversiteit in het inbeddingsplan.

Dhr. Honkoop (VVD):

- Vindt dat er werk aan de winkel is om Stadadviseert bekender te maken in de stad.
- Vraagt hoe het college zorgt dat altijd teruggekoppeld wordt wat met adviezen gedaan wordt en hoort over een jaar graag of dit gelukt is.
- Is benieuwd of en hoe de evaluatie leidt tot verandering van de ambtelijke werkwijze.

Dhr. Bolle (CDA):

- Heeft uiteindelijk ingestemd met Stadadviseert, maar vindt dat bijna sprake is van een doodse stilte, waar de vorige adviesraden vaak gevraagd en ongevraagd advies gaven. Het is een verslechtering.
- Doet daarmee niks af aan de inzet van de vrijwilligers en staat achter het oorspronkelijke doel.
- Vraagt of het college genoeg aanknopingspunten ziet voor verbeteringen. Dat zou echt komend jaar moeten gebeuren. Komt het college met een concreet plan van aanpak of blijft het aanmodderen?

Wethouder Schroor:

- Meldt dat de recente wervingscampagne dertig nieuwe aanmeldingen opleverde. Er is animo.
- Licht toe dat een extern bureau met betrokken partijen heeft geëvalueerd.
- Ziet dat er nog genoeg moet gebeuren, maar ook dat de juiste richting is ingeslagen.
- Sprak met twee vertegenwoordigers van Stadadviseert over de verbeterpunten uit het rapport.
- Legt uit dat nagenoeg alle adviezen in een vroeg stadium verwerkt zijn in beleid.
- Noemt als voorbeeld de aanpak van eenzaamheid. Stadadviseert betrok zelf UMCG, Hanzehogeschool, Leger des Heils, Humanitas en de Raad voor de Kerken. Het advies heeft het beleid verrijkt en maakt er onderdeel van uit, het is dan niet terug te zien.
- Heeft wel een idee om explicieter te maken wat met adviezen gedaan is.
- Hoort meer positieve dan negatieve geluiden van leden die doorontwikkelingsmogelijkheden zien.
- Legt uit dat de ambitie groter was dan de spanbreedte. Daarom is eerst ingezet op het stedelijk netwerk en volgt nu de expertpool.
- Meldt dat Stadadviseert veel punten oppakt, zoals digitaliseren en het communiceren.

- Antwoordt dat de onafhankelijkheid geborgd is. Stadadviseert kan ongevraagd advies geven. Veel wethouders maken gebruik van de mogelijkheid Stadadviseert vroegtijdig te betrekken, wat een tik op de vingers achteraf voorkomt. Dit is een goede ontwikkeling.
- Biedt aan met Stadadviseert, WIJ en de gemeente met de commissie van gedachten te wisselen over het rapport.

De voorzitter:

- Peilt instemming met het voorstel.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 19.25 uur.